

Дзядик Мар'ян Мирославович, студент 4 курсу,
Дмитришин Марта Василівна, к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку та фінансів

АНАЛІЗ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ УКРАЇНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Депозитна політика банків спрямована на здійснення пасивних (вкладних операцій) фізичних та юридичних осіб (в тому числі інших банків та небанківських установ).

Національний банк України як державний регулятор банківської системи оприлюднює офіційну статистичну інформацію активів та пасивів банків у бюлетені «Основні показники діяльності банків України» [1]. Виходячи з цього, розглянемо сумарні обсяги зобов'язань банківської системи України у 2019 році (рис. 1).

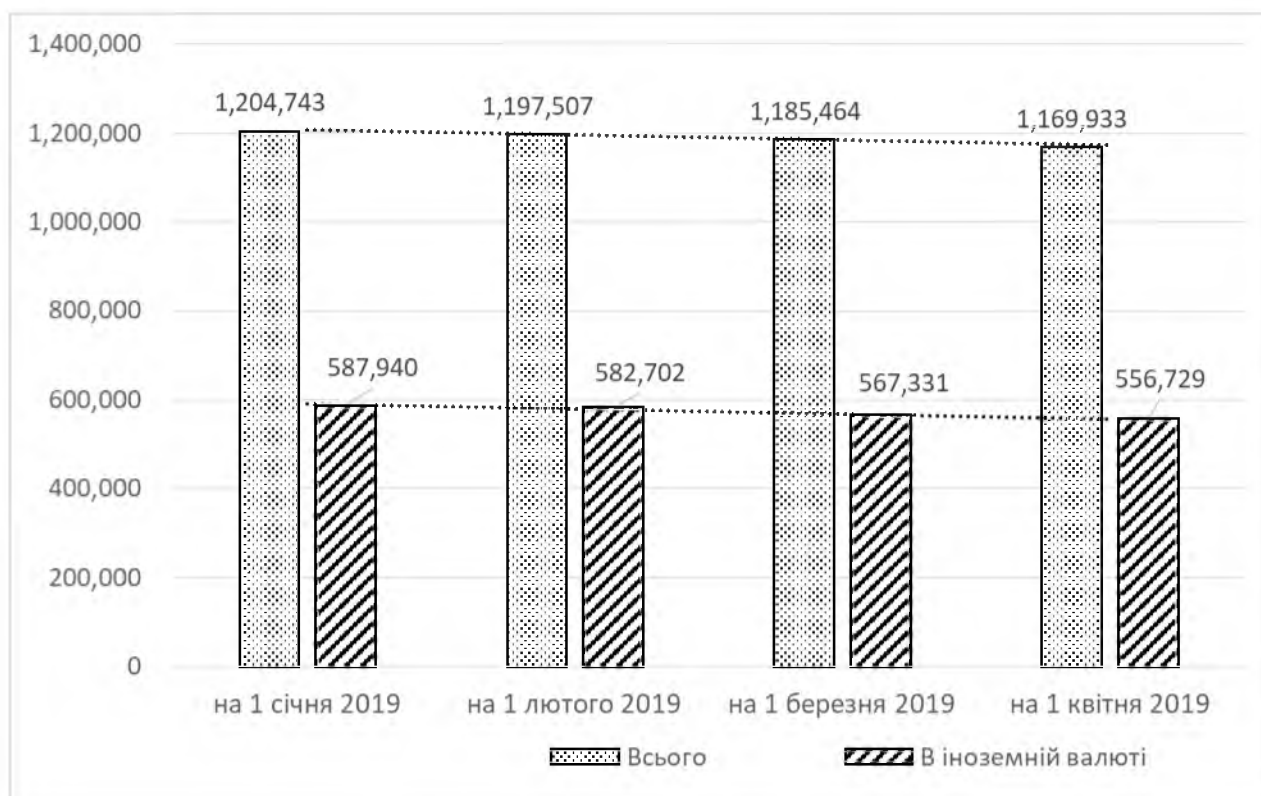

Рис. 1. Зобов'язання банківської системи за січень-квітень 2019 року (млн. грн.) [1]

З рисунка 1 бачимо, що близько половини всіх зобов'язань комерційних банків України у січні-квітні 2019 року складають зобов'язання в іноземній валюті. Це свідчить про значну залежність банківської системи від коливань курсу національної валюти.

Аналізуючи динаміку загального обсягу зобов'язань спостерігаємо спадних нахил лінії тренду як по категорії сумарних зобов'язань, так і по їх валютній частині.

Скорочення надходжень грошових коштів за пасивними операціями зумовить у перспективі зниження можливості щодо активних.

У зв'язку з цією та іншими причинами активізації політики «дешевих грошей» державний регулятор 26 квітня 2019 року знизив облікову ставку національного банку на 0,5 відсоткових пункти (табл. 1).

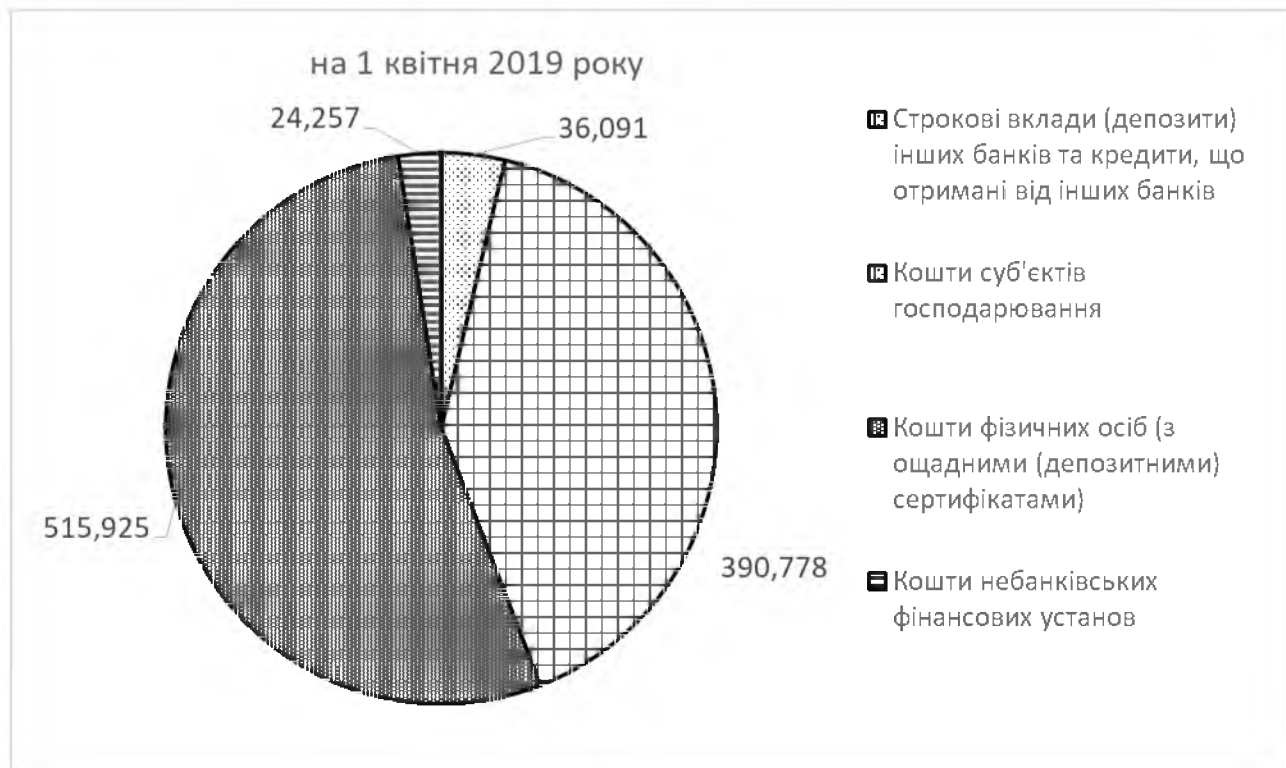
Таблиця 1

Облікова ставка Національного банку України у 2018-2019 роках, %
[2]

Дата зміни	% річних
26.04.2019	17,5
07.09.2018	18,0
13.07.2018	17,5
02.03.2018	17,0
26.01.2018	16,0

Необхідно зазначити, що це перший етап зниження облікової ставки державним регулятором за останні два роки після поетапного її підвищення.

Розглянемо структуру зобов'язань банків України у 2019 році (рис. 2).

Рис. 2. Структура зобов'язань українських банків станом на 1 квітня 2019 року (млн. грн.) [1]

Як можна побачити з рисунку 2, найбільшу частку зобов'язань комерційних банків України складають строкові вклади фізичних та юридичних осіб; натомість незначна частка припадає на грошові кошти інших банків та небанківських фінансових установ.

Таким чином, в умовах зниження облікової ставки Національного банку України, комерційні банки мають нагоду розширити кредитування. Однак, це також і знизить відсоткову ставку за депозитними вкладками клієнтів банку, що може у перспективі зумовити зниження обсягу зобов'язань. Це ставить перед кожним банком завдання диверсифікації депозитної політики, пошуку способів залучення нових вкладів від клієнтів, а також розробку і оновлення альтернативних банківських послуг.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Основні показники діяльності банків України // Національний банк України URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442&cat_id=34798593.
2. Облікова ставка Національного банку України // Національний банк України URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=53647&cat_id=44580.

Білоус Анастасія Ігорівна, *магістрантка*,
Вакун Оксана Володимирівна, *к.е.н., доцент*,
доцент кафедри обліку та фінансів

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ ДОВГОСТРОКОВІ ІНВЕСТИЦІЇ

Побудова нових економічних відносин неможлива без активізації інвестиційних процесів і поліпшення якості управління ними на рівні підприємства. Процес управління, в свою чергу, представляє сукупність доцільних дій: спостереження, фіксація, відтворення, обчислювальні дії, рух документів, аналіз інформації, оцінка варіантів, вибір найкращої програми дій, прийняття рішень, юридичне підтвердження обраного рішення тощо. Всі ці дії ґрунтуються на збиранні та обробці інформації, без якої процес управління неможливий. У цьому зв'язку для конкретного індивідуального інвестора особливого значення набуває бухгалтерський облік як сполучна ланка між збиранням і обробкою інформації про реалізацію інвестицій, з одного боку, і прийняттям управлінських рішень, що стосуються інвестування – з іншого.

Сам термін «інвестиції» походить від латинського слова «invest», що означає «вкладати, одягати». У широкому значенні, інвестиції – це вкладення капіталу в тій чи іншій формі, в ту чи іншу справу для подальшого його збільшення або збереження.

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про інвестиції, у тому числі й довгострокові, та її розкриття у фінансовій звітності регламентуються МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка», П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції», П(С)БО 13 «Фінансові інструменти», НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», П(С)БО 19 «Об'єднання підприємств», П(С)БО 20 «Консолідована фінансова звітність».

У загальному розумінні, природа інвестицій полягає у розміщенні вільних коштів у цінні папери з метою трансформації коштів у високоліквідні цінні папери, збереження вартості активів, отримання прибутку, встановлення контролю над емітентом. На відміну від реальних інвестицій, фінансові –